

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
<p>KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetente og bevisste personale • Godt språklig miljø for ALLE • Gi barna gode rammer for deres språklig utvikling • Være bevisst på hvordan alle kan kommunisere, også de som ikke har et velutviklet verbalt språk 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunikasjon gjennom blikk, mimikk, enkle ord og setninger • Sette ord på det nære- det vi ser og det vi gjør • Gjenta ord <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En til en kontakt og/ eller små grupper • Se og lese i billedbøker/pekebøker • Leke med lyder • Bruke sang, bevegelses sanger, rim og regler • Bruke konkrete og eventuelt billed støtte • De voksne er gode forbilder i ord og handling, sette ord på handlinger, tanker og følelser • Benevne navn på klær, leker og kroppsdeler • Øve på å sende og dele ting- takke, hilse og si hade • Dagtavle og visualisering 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle ferdigheter og interesser fra foregående stadie • Utvikle begrepsforståelse og ordforrådet • Kunne bruke korte setninger og sette sammen ord • Lære seg å sette ord på ønsker • Trene på lyder • Lære seg å se sammenheng mellom ord og bilde, og lyd og ord • Få kjennskap til digitale verktøy <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobbe i små grupper • Bruk av bilder som visuell støtte, i tillegg til konkrete • Lese billedbøker med enkel tekst • Lese/ fortelle eventyr, gjerne med bruk av konkrete • Daglige samlingsstunder • Løse konflikter verbalt, med og uten veiledning • De voksne er gode forbilder i ord og handling, sette ord på handling, tanker og følelser, ønsker og opplevelser • Tilbud om høytlesning eller lydboka hviling 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle ferdigheter og interesser fra foregående stadier • Utvikle ordforråd og språkforståelsen ytterligere • Utvikle abstrakte begrepsapparat, verb, preposisjoner og bøyninger • Lære seg og se sammenheng mellom tekst og uttalt språk • Enkle ord, som tall og farger på andre språk, eks engelsk <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samlingsstund daglig. Øve på å ta ordet, lytte til andre og vente på tur • Løse konflikter verbalt, med og uten veiledning • Sette ord på opplevelser, ønsker og følelser • Bruk av bilder som visuell støtte • Bruk av dagtavle • Fokus på rytme i språket, rim og regler, klappe stavelser og synge • Skriftspråk- lek med tall og bokstaver, lekeskrift, etterligne/ skrive tall og bokstaver • Dikte små tekster og tulle rim • Fortelle vitser og gåter • Gi tid og rom til rollelek og regellek

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
<p>KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det fysiske miljøet, både inne og ute skal være tilrettelagt for barns lyst til å leke, lære og utforske • Fokus på sunt og variert kosthold • God personlig hygiene • Utvikling av den enkeltes fin-og grov motorikk 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bli mer og mer bevisst sin egen kropp, hvordan den fungerer og bruken av den • Utvikling gjennom fysisk mestring • Begynnende etablering gode rutiner for hygienen eks håndvask før mat og etter do besøk • Gi rom for utfoldelse og utforskning • La barna spise og drikke selv • Begynnende trening med av og påkledning • Innøve pinsettgrepet • Tilstrekkelig med hvile i løpet av dagen • Adekvat motorisk utvikling <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gå små turer i nærmiljøet • Bruke gymsalen til ulike fysiske aktiviteter • La barna få god tid ved måltidene, slik at de gjør mest mulig selv • Fin motoriske aktiviteter som tegning, maling bygge med kosser, pusle • God plass til tumlelek inne • Enkle puslespill (med og uten knotter) 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videre utvikle motoriske ferdigheter, både fin og grov motoriske • Bli bevisst kroppslige muligheter og begrensninger • Øve på å sitte i ro • Fra bleie til toalett • Bli mer selvstendig i påkledning • Respektere andres grenser, og sette grenser for seg selv • Blyantgrep og saks <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Litt lenger turer i ulendt terreng • Hinderløype. Ute og inne, tilpasset barnas ferdighetsnivå • Bruke gymsal • Sykle, ake klatre, kaste med ball, springe, stupe kråke, hoppe, på på ski, øve på å gi fart selv på dissa • Balansere og klatre på tur og i barnehagen • Sangleker • Perling, klippe og lime • Oppmuntre til å sitte i ro ved matbordet • Dekke av etter måltider • Gjøre mest mulig selv under måltidene, som smøre på brød, klemme ut tubeost, helle drikke i kopp, drikke av vanlig kopp • Ta del i pakking av tursekk 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videre utvikle motoriske ferdigheter, både fin og grov motoriske • Øve på utholdende aktiviteter • Bedre kontroll på finmotorikken, som blyantgrep og bruk av saks • Forståelse av god hygiene • Forståelse av hvordan kosthold virker inn på kroppen • Bli mest mulig selvstendig når det gjelder toalettbesøk, måltider og påkledning <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øve på å hoppe tau, balansere, hinke, ta i mot ball, snekre • Bruke gymsal • Øve på å klippe med saks etter strek • Tre perler på tråd, klippe og lime • Mestres å kle på seg selv, trekke bukse over sko, og ta strikk under sko • Mestres toalett besøk selv • Gå lange turer, vite hva man behøver med seg av klær og mat, og bære egen sekk • Delta i matlaging, eks kutte frukt, grønnsaker, hjelpe til rundt bålet • Selvstendighet ved måltider • Gå på ski •

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
<p>Kunst, kultur og kreativitet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Et tilrettelagt miljø som stimulerer til kreativitet og ulik kreativ lek • Gi alle barn erfaring med ulike virkemidler, teknikker og materialer. Herunder gjenbruksmaterier/ udefinerbare materialer i tillegg til leire, plastelina, ulike typer papir, metall, maling av ulik slag, tegneredskaper som blyant, fargestifter, oljeskifter, kull, tusj • Tilgjengelig materialer • Det er barnas kreativitet som skal stimuleres, og de voksne skal legge til rette for dette. Det er ingen fasit på hva som skal lages, og hvordan, så lager ikke ferdige maler som viser hva resultatet skal bli. • Prosessen er viktigere enn sluttproduktet 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introdusere barna for ulike formingsmaterialer og teknikker, eks Ull, papir, leire, maling, fargeblyanter, tusj • Vektlegge prosessene i skapende aktiviteter • Musikk, sang, dans, bevegelse og drama • Delta i ulike tradisjoner knyttet til den norske kalenderen, eks mørketid, jul, solfest, påske, 17.mai. samefolketsdag, • Delta i kulturelle arrangement knyttet til andre kulturer der det er naturlig i forhold til barnegruppen vi har (eks andre nasjoners nasjonaldager) <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Male, tegne, forme, utforske • Ha materialer tilgjengelig tilpasset aldersgruppa • La barna bli kjent med de ulike materialene, og ha tid til gjentakelse • Synge sanger, høre på musikk, gi rom for bevegelse, bruke enkle instrumenter • Fortelle eventyr og historier med ulike formidlingsmidler; konkrete, flanellograf, bøker, bordteater, dramatisering, Ipad • Tilby variasjon av ulike. Materialer for å stimulere ulike sanser som lyd, lys og tøy. Også her kan Ipad brukes til å skape bakgrunner eller stemning 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygge videre på det foregående • Innføre flere typer formingsmaterialer, eks plastelina, trolleig, lekedeig, metalltråd, kullstifter, oljeskifter, flere måter å male på (trykk, blåse) • Oppleve musikk fra ulike kulturer • Eventyr • Rom og materiell som inspirerer til rollelek • Mer finmotoriske formingaktiviteter • Sangleker, bevegelses sanger med mer tekst • Fortellinger med mer tekst • Rollelek, drama og utledning • Kunne primærfargene (rød-blå- gul) <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilgjengelige materialer; tegnesaker, maling, lim, plastelina, ulike papir- Materialene har sin plass, og det etterstrebes å sortere og holde orden • Det legges tilrette for dans og dram på avdelingen • Barna får lytte til musikk og fortellinger/ eventyr i hvilestund • Bruke instrumenter; eks banke rytme i enkle sanger • Gjennom barnehagens tradisjoner rundt høytidene, ta i bruk ulike formingsaktiviteter • Formingsaktiviteter knyttet til andre kulturelle arrangement 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygge videre på det foregående • Kunne sekundærfargene (grønn, lilla og oransje) • FÅ tegne og male oppgaver, tegne etter modell, hodefotinger, få inn detaljer, blyantgrep • Sanger med flere vers • Eventyr, drama, teater- bruke til inspirasjon i rollelek • Dramatisere fortellinger, lage kostymer og kulisser • Klippe etter streker og etter verbal instruks, perle, bruke leire <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilgjengelige materieler; tegnesaker, maling, lim, plastelina, ulike papir, øyne, perler av ulik slag • Det legges tilsette for dans og drama på avdelinga • Barna får lytte til musikk og fortellinger/ eventyr i hvilestund • Bruke instrumenter, lage sanger • Musikk som inspirasjon under formingsaktiviteter • Gi barna kunst opplevelser, eks dra på utstillinger/ lage egne utstillinger • Gjennom barnehagens tradisjonerruodt høytidene, ta i bruk i bruk ulike formingsaktiviteter • Formingsaktiviteter knyttet til andre kulturelle arrangement

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
<p>Natur, miljø og teknologi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppleve glede ved naturens mangfold, og glede over å være ute i all slags vær-året rundt • Lære grunnleggende regler for naturvern og sporløs ferdsel • Gryende forståelse for allsidige muligheter, utfordringer og eventuelt farer ved å ferdes i naturen <p>Fra rammeplanen: «Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge tilrette for for at barna kan bli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, og oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper»</p>	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Være ute hver dag, i all slags vær • Gå på småturer i nærområdet bruke Revehiet sin turplass • Bli vant med å være ute året rundt • Oppleve turglede og mestring <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi lar barna bli kjent med elementene i de ulike årstidene; snø, vann, sand, planter og naturmaterialer som kongler, stein og pinner • Vi lar barna bli kjent med naturens dyr og planter, lære navn på noen planter og dyr/ insekter (bjørk, rogn, edderkopp, meitemark, sjura, kråke, måke) • Lære og vise respekt for naturen og dyrene • Vi planter grønnskaper, høster og plukker bær. Barna lærer å ta vare på det vi har plantet, og stelle det slik at det vokser • Vi dokumenterer det vi opplever og samtaler rundt det. • Bruke Ipad og datamaskin til bildefremvisning, avspilling av filmer og musikk 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Være ute i all slags vær • Gå på turer i nærområdet, bruke turklassene våre, bla stikkrenna, lavvoen, trollskogen • Utforske omgivelsene vi befinner oss i • Plante grønnsaker og høste grønnsaker og bær <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi lar barna bli kjent med elementene i de ulike årstidene; snø, vann, sand, planter og naturmaterialer som kongler, stein og pinner • Vi lar barna bli kjent med naturens dyr og planter, lære navn på noen planter og dyr/ insekter (bjørk, rogn, edderkopp, meitemark, sjura, kråke, måke). La barna får tid til å utforske året rundt • Utestart annen hver dag (2 eller 3 dager i uka, avhengig av årstiden) • Kunne ferdes på en god og trygg måte rundt bålet • Lære og vise respekt for naturen og dyrene, eks ikke dra føtter av edderkopper, ikke knekke greiner av trær • Vi planter/ sår grønnsaker, og lærer å ta vare på det, og bruke det vi har plantet/ høstet, eks lage grønnskapsuppe, syltetøy • Vi dokumenterer det vi opplever og samtaler rundt det. De voksne utforsker naturen sammen med barna. Bidrar til å gi barna positive naturopplevelser og til å bli glade i naturen og være ute. • Bruke iPad og datamaskin til bildefremvisning, avspilling av filmer og musikk • Bruk av digitalt mikroskop 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Være mye ute i all slags vær • Gå på lengere turer, eks varden, turbohuken og Sherpatrappa • Sporløs ferdsel • Bruke digitale verktøy • Plante grønnsaker og høste grønnsaker og bær • Bålvett • Trafikk regler <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi går på turer, og barna kan etterhvert bære egen sekk, og delta i pakkingen av sekk • Vi er mye ute, utestart 2-3 ganger i uka • Lære og vise respekt for naturen og dyrene, eks ikke dra føtter av edderkopper, ikke knekke greiner av trær • Vi planter/ sår grønnsaker, og lærer å ta vare på det, og bruke det vi har plantet/ høstet, eks lage grønnskapsuppe, syltetøy • Lære navnet på en del planter og bær • Kunne ferdes på en god og trygg måte rundt bålet, vite at man må slukke bålet før man forlater • Rydde naturen, eks strand rydding • Vi dokumenterer det vi opplever og samtaler rundt det. De voksne utforsker naturen sammen med barna. Bidrar til å gi barna positive naturopplevelser og til å bli glade i naturen og være ute. • Bruke iPad og datamaskin til bildefremvisning, avspilling av filmer og musikk • Bruk av digitalt mikroskop • Snakke om trafikk regler, hvordan ferdes på en trygg måte i trafikken

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
<p>Nærmiljø og samfunn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilegne seg kunnskaper om samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer • Lære seg om ulike tradisjoner og måter og leve på • Lære om samisk kultur <p>Fra rammeplanen: «Barnehagen skal bidra til at kunnskap om og erfaringer med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker, slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet»</p>	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med nærmiljøet • Alle barn og voksne ønskes velkommen når de kommer i barnehagen • Barna får oppleve at de er verdifull i gruppa, og at de får medvirke i egen hverdag • Få innblikk i tradisjoner vi har i barnehagen, som solfest, mørketidsmarkering, 17.mai, samefolketsdag, sommerfest, nissefest, lucia og påskelunsj <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personalet skal være trygge og nære voksne som gir omsorg på barnas premisser • Turer i nærområdet- skolene, lekeplasser, fotballbaner, hjemmet til barn, i tillegg til turplassene våre • Samisk kultur; eks joik 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med nærmiljøet • Alle barn og voksne ønskes velkommen når de kommer i barnehagen • Barna får oppleve at de er verdifull i gruppa, og at de får medvirke i egen hverdag • Få innblikk i tradisjoner vi har i barnehagen, som solfest, mørketidsmarkering, 17.mai, samefolketsdag, sommerfest, nissefest, lucia og påskelunsj <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personalet skal være trygge og nære voksne som gir omsorg på barnas premisser • Turer i nærområdet- skolene, lekeplasser, fotballbaner, hjemmet til barn, i tillegg til turplassene våre • Lære om forskjeller og ulikheter hos hverandre, og respektere hverandre • Lære om fargene i flagget (det norske og samiske) • Lære om samisk kultur • Bli introdusert for barnekonvensjonen 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med nærmiljøet • Alle barn og voksne ønskes velkommen når de kommer i barnehagen • Barna får oppleve at de er verdifull i gruppa, og at de får medvirke i egen hverdag • Få innblikk i tradisjoner vi har i barnehagen, som solfest, mørketidsmarkering, 17.mai, samefolketsdag, sommerfest, nissefest, lucia og påskelunsj <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personalet skal være trygge og nære voksne som gir omsorg på barnas premisser • Turer i nærområdet- skolene, lekeplasser, fotballbaner, hjemmet til barn, i tillegg til turplassene våre • Lære om forskjeller og ulikheter hos hverandre, og respektere hverandre • Lære om fargene i flagget (det norske og samiske) • Syng nasjonalsangen, og andre sanger som hører til nasjonaldagen • Lære noen julesanger • Bli kjent med andre kulturer • Alle skal bli sett og hørt, men også få erfare at man ikke alltid kan få gjennomslag for det man vil og mener • Kjenne på fellesskap- se seg selv som en del av en gruppe • Bli introdusert for barnekonvensjonen

FAGOMRÅDENE	0-2 ÅR	2-4 ÅR	4-6 ÅR
<p>Antall, rom og form Fra rammeplanen «Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i hverdagslivet, i teknologi, natur, kunst og kultur og selv ved å være kreativ og skapende». Gi barna barna mulighet til å utforske og lee med tall, former og mønstre</p>	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telle fingre og andre kroppsdeler som faller seg naturlig å telle • Tallremse 1-2-3 • Sortering • Begreper stor-liten, lite-mye <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sortere leker etter type/ funksjon, farge eller form • Bruke kroppen eller leker for å utforske rom og størrelser • Bruke matematiske begreper som en del av dagligtalen • 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telle fingre og andre kroppsdeler som faller seg naturlig å telle • Tallremse 1-10 • Lære noen geometriske figurer • Sortering • Begreper stor-liten, lite-mye, tynn-tykk <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sortere leker etter type/ funksjon, farge eller form • Bruke navn på geometriske former som sirkel, firkant, kvadrat, trekant • Bruke kroppen eller leker for å utforske rom og størrelser • Bruke matematiske begreper som en del av dagligtalen • Dekke på bordet • Puslespill og enkle spill 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kjenne til ukedager • Tidsbegreper: I går, i dag og i morgen • Tallremse 1-10 • Sortere leker og utstyr etter mønstre og størrelser • Begreper som stor-liten, lite-mye, høy-lav, lang-kort, bred-smal <p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sortere leker etter type/ funksjon, farge eller form • Sanger og eventyr/ fortellinger med telling (Skindvotten, Geitekillingen, en og to og tre indianere) • Bruke kroppen eller leker for å utforske rom og størrelser • Introduseres for kart • Bruke matematiske begreper som en del av dagligtalen • Delta i matlaging med oppmåling og veiing • Spille spill